

ปัจจัยกำหนดทางเลือกและปริมาณการลงทุนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

นายมานพ ศตายุกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-17-6391-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I22043184

FACTORS AFFECTING CHOICE AND TRADING VOLUME VIA INTERNET

Mr. Manop Satayukul

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics in Economics

Faculty of Economics

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-17-6391-3

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัจจัยกำหนดทางเลือกและปริมาณการลงทุนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
จัดทำโดย   นายมานพ ศตายุกุล
สาขาวิชา   เศรษฐศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร.ธวัชชัย จิตรภาชน์นันท์

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. โสติดิธร มัลลิกะมาส)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พงศา พรชัยวิเศษกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. ธวัชชัย จิตรภาชน์นันท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. โสติดิธร มัลลิกะมาส)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ คงศักดิ์ สันติพิทักษ์วงศ์)

มานพ ศตายุกุล : ปัจจัยกำหนดทางเลือกและปริมาณการลงทุนผ่านระบบ
อินเทอร์เน็ต. (FACTORS AFFECTING CHOICE AND TRADING VOLUME VIA
INTERNET) อ. ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ธวัชชัย จิตรภาษนันท์ , 110 หน้า . ISBN
974-17-6391-3

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาอยู่ 2 ประการคือ ปัจจัยที่ส่งผลให้นัก
ลงทุนเลือกที่จะเข้ามาลงทุนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และ การทดสอบโครงสร้างพฤติกรรมการซื้อขาย
ของแต่ละกลุ่มนักลงทุน โดยในการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นการศึกษาโดยใช้ข้อมูลภาคตัดขวาง
ในช่วงปี 2547 และได้ทำการแบ่งกลุ่มของนักลงทุนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ผ่านมาร์เก็ตติ้ง
กลุ่มที่ผ่านอินเทอร์เน็ต และกลุ่มที่ผ่านทั้งสองแบบ

จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดการเข้ามาลงทุนผ่านทาง
อินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ปัจจัยทางด้านการศึกษา อายุ และความสะดวกในการใช้
อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์ โดยปัจจัยทางด้านการศึกษาจะส่งผลต่อโอกาสของการเข้ามาลงทุนผ่าน
ทางอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้น ส่วนปัจจัยด้านอายุที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้โอกาสในการลงทุนผ่านทาง
อินเทอร์เน็ตลดลง และยังพบว่านักลงทุนผ่านอินเทอร์เน็ตจะเป็นนักลงทุนที่มีอายุน้อยกว่ากลุ่มนัก
ลงทุนผ่านมาร์เก็ตติ้ง ส่วนปัจจัยด้านความสะดวกในการใช้อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์จะส่งผลต่อ
โอกาสของการเข้ามาลงทุนผ่านทางอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้น โดยพบว่ากลุ่มนักลงทุนผ่าน
อินเทอร์เน็ตจะมีการใช้งานอินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์ที่มากกว่ากลุ่มนักลงทุนผ่านมาร์เก็ตติ้ง
ประมาณ 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนปัจจัยอื่นๆ ที่ได้ทำการศึกษา คือ เพศ ประสบการณ์ในการ
ลงทุน ความถี่ในการซื้อขาย รายได้ และขนาดพอร์ต พบว่าไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดการ
เข้ามาลงทุนผ่านอินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนผลการศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์โครงสร้างการซื้อขายของนักลงทุนแต่ละกลุ่ม
พบว่า มีเพียงปัจจัยเดียวที่มีความแตกต่างกัน คือ ขนาดของพอร์ต โดยเมื่อขนาดของพอร์ต
เพิ่มขึ้นก็จะทำให้ปริมาณการซื้อขายเพิ่มขึ้นในทั้ง 3 กลุ่ม แต่การเพิ่มขึ้นในแต่ละกลุ่มจะแตกต่าง
กัน โดยการเพิ่มขึ้นของขนาดของพอร์ตของนักลงทุนผ่านทั้งสองแบบจะส่งผลให้ปริมาณการซื้อ
ขายเพิ่มขึ้นมากที่สุดรองลงมาคือ กลุ่มที่ผ่านมาร์เก็ตติ้ง และกลุ่มสุดท้าย คือ กลุ่มที่ผ่าน
อินเทอร์เน็ต

สาขาวิชา.....เศรษฐศาสตร์..... ลายมือชื่อนิสิต..... มานพ ศตายุกุล
ปีการศึกษา.....2547..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4585579729 : MAJOR ECONOMICS

KEY WORD: CHOICE / INTERNET TRADING

MANOP SATAYUKUL; FACTORS AFFECTING CHOICE AND TRADING

VOLUME VIA INTERNET. THESIS ADVISOR: THAWATCHAI JITTRAPANUN,

Ph.D. 110 pp. ISBN 974-17-6391-3

This thesis has 2 objectives; to identify key factors determining demand for internet stock trading and to explain the trading choice preferences among investor groups. Cross-Section Data from field survey in 2004 is employed in the study which categorizes investors into three major groups, namely those that trade through traditional broker, those that trade via the internet and those that rely on both channels for trading.

The study finds that age, education and convenience access to the internet are influential in trading decision via the internet. Younger investors tend to trade via the internet more than the older ones, who, in turn, tend to rely heavily on marketing representatives to assist them in the trading. Higher education is also found to be highly correlated with the internet trading behavior. Convenience access to the internet is another prominent driving force for demand to trade by the internet. As the data clearly reveal, investors that trade through the internet are more extensive internet users themselves and on average spend more time on the internet than those that rely on brokers, clocking approximately 15 hours longer per week. The rest of variables such as, sex, trading experience, trading frequency, income, and size of portfolio are not found to be significant enough in this study.

In addition, trading volume of each investor groups is also investigated. It is found that the volume does increase with portfolio size for all groups, although the largest increase is found in the group using both methods for trading follows by the group trading through broker and through the internet, respectively. Portfolio size is also varied among the three groups, albeit in reverse order of the above, that is the internet group has the smallest portfolio size.

Field of study.....Economics.....Student 's signature.....*Manop Satayukul*.....

Academic year.....2004.....Advisor's signature.....*Thawatchai Jittrapanun*.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำงานวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ ผู้เขียนได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือจากหลายส่วน ซึ่งผู้เขียนต้องขอขอบคุณทุก ๆ ความช่วยเหลือ ดังนี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ธวัชชัย จิตรภาษนันท์ ที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่ผู้เขียน ซึ่งตลอดระยะเวลา 1 ปีในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ อาจารย์ได้เสียสละเวลาอันมีค่ามาคอยให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนข้อเสนอนแนะต่าง ๆ อย่างมากในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์ และขอขอบคุณท่าน อาจารย์ รศ. ดร.พงศา พรชัยวิเศษกุล ที่ให้เกียรติเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ และช่วยให้คำแนะนำแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการทำงานวิจัยวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ และขอขอบคุณท่านอาจารย์ รศ. ดร. โสติดิธร มัลลิกะมาส และอาจารย์ รศ. คงศักดิ์ สันติพิฤกษ์วงศ์ ที่ให้เกียรติเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณบิดาและมารดา คือ นาย กิตติ ศตายุกุล และ นางพัชรี ศตายุกุล ที่มีส่วนสำคัญอย่างมากในการให้โอกาสในการเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ และขณะเดียวกันยังเป็นผู้ที่คอยให้กำลังใจ และเสียสละสิ่งต่าง ๆ มากมายแก่ผู้เขียน จนทำให้ผู้เขียนมีองค์ความรู้ความสามารถในการที่จะถ่ายทอดงานวิจัยฉบับนี้ให้สำเร็จ

ผู้เขียนขอขอบคุณหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ บริษัทหลักทรัพย์ไทยพาณิชย์ บริษัทหลักทรัพย์ที่ปรึกษาการลงทุน ต้นธารคอร์ปอเรชั่น จำกัด และบริษัทหลักทรัพย์เกียรตินาคิน ที่ให้ผู้เขียนเข้าไปเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ทำให้ผู้เขียนสามารถทำงานวิจัยฉบับนี้ได้อย่างรวดเร็ว

ผู้เขียนขอขอบใจ ตั้ม วิว เต่ง และ คนอื่น ๆ ที่เป็นกำลังใจ และช่วยเหลือผู้เขียนซึ่งทำให้ผู้เขียนสามารถทำงานชิ้นนี้ให้สำเร็จ และถ้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อส่วนใดที่เป็นข้อผิดพลาด ผู้เขียนขออภัยขอรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้นเพียงผู้เดียว และขอโทษต่อความผิดพลาดที่เกิดขึ้นด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	4
1.3 สมมติฐานการศึกษา.....	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	4
1.5 นิยามศัพท์.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องและวรรณกรรมปริทัศน์.....	6
2.1 ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.2 วรรณกรรมปริทัศน์.....	10
3. ระเบียบวิธีในการศึกษา.....	17
3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	17
3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	18
4. การซื้อขายหุ้นผ่านอินเทอร์เน็ต.....	30
4.1 วิวัฒนาการของนาระบบอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้ในการลงทุนในประเทศไทย.....	30
4.2 ภาพรวม ปัจจุบัน ของการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต.....	32
4.3 รูปแบบการซื้อขายหลักทรัพย์ และหลักเกณฑ์ กฎระเบียบต่าง ๆ.....	37
4.4 ประโยชน์และผลกระทบที่เกิดขึ้นในการนาระบบอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้.....	40
5. ผลการศึกษา.....	44
5.1 ลักษณะโดยทั่วไปที่เกี่ยวกับนักลงทุนประเภทต่าง ๆ.....	44
5.2 วิเคราะห์ปัจจัยของอุปสงค์ในการเข้ามาลงทุนผ่านทางอินเทอร์เน็ต.....	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.3 การวิเคราะห์โครงสร้างของนักลงทุนแต่ละแบบ.....	74
6. สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	81
6.1 สรุป.....	81
6.2 ข้อเสนอแนะของการศึกษาและแนวทางในการศึกษาต่อไป.....	87
รายการอ้างอิง.....	88
ภาคผนวก.....	90
ก. การประมาณค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร.....	91
ข. แบบสอบถาม.....	93
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	110

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงจำนวนนักลงทุนแบบอินเทอร์เน็ตเทรดดิ้ง.....	2
4.1 การซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบ internet ตั้งแต่เดือนมกราคมถึง เดือนพฤษภาคมในปี 2547.....	33
5.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับเพศ.....	45
5.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับช่วงอายุ	46
5.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับรายได้.....	47
5.4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับการศึกษา.....	49
5.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับเวลาในการทำงาน.....	50
5.6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับจำนวนชั่วโมงที่ใช้งานอินเทอร์เน็ต.....	51
5.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับการติดตามข่าวสารในการลงทุน.....	52
5.8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับประสบการณ์การลงทุน.....	53
5.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับระยะเวลาในการ ถือครองหลักทรัพย์โดยเฉลี่ย	54
5.10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับปริมาณเงินลงทุนในพอร์ต.....	55
5.10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับปัจจัยที่จะเข้ามาใช้บริการ ผ่านอินเทอร์เน็ต.....	56
5.12 แสดงลักษณะการลงทุนกับปัญหาที่พบบ่อยในการใช้บริการผ่านอินเทอร์เน็ต.....	58
5.13 ปัญหาที่พบมากในการซื้อขายผ่านมาร์เก็ตติ้ง.....	59
5.14 แสดงลักษณะการลงทุนกับปัจจัยที่ทำให้ไม่เข้ามาใช้บริการผ่านอินเทอร์เน็ต.....	60
5.15 แสดงลักษณะการลงทุนกับแหล่งข้อมูลใดเพื่อช่วยในการซื้อขายหลักทรัพย์.....	61
5.16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับเหตุผลในการเข้ามาลงทุน ในตลาดหลักทรัพย์.....	62
5.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับปัจจัยในการลงทุนซื้อ/ขายหลักทรัพย์....	64
5.18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับพฤติกรรมหลังการซื้อหลักทรัพย์	65
5.19 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลงทุนกับพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยง ในการขาดทุน.....	67
5.20 ความสนใจที่จะลงทุนผ่านระบบมือถือ.....	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.21 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลที่มีผลในการกำหนดการเข้ามาลงทุนผ่านทางอินเทอร์เน็ตของนักลงทุน.....	70
5.22 แสดงโอกาสในการเข้ามาลงทุนทางอินเทอร์เน็ตในแต่ละกลุ่มของนักลงทุนในแต่ละตัวแปร.....	72
5.23 แสดงผลการประมาณค่าโครงสร้างการซื้อขายในแต่ละกลุ่มของนักลงทุน.....	75
5.24 แสดงการทดสอบตัวแปรทั้งหมดด้วย Wald Test	76
5.25 แสดงการทดสอบความแตกต่างกันของขนาดของพอร์ตในทั้ง 3 กลุ่มนักลงทุน.....	76
5.26 แสดงการทดสอบความแตกต่างกันของอายุในทั้ง 3 กลุ่มนักลงทุน.....	78
5.27 แสดงการทดสอบความแตกต่างกันของเพศในทั้ง 3 กลุ่มนักลงทุน.....	78
5.28 แสดงการทดสอบความแตกต่างกันของรายได้ในทั้ง 3 กลุ่มนักลงทุน.....	78
5.29 แสดงการทดสอบความแตกต่างกันของการติดตามข่าวสารในทั้ง 3 กลุ่มนักลงทุน.....	78

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย